

Odeeffannoon kun kandhiyyeessu oddeeffannoo bu'uuraa maatii/waardiyyoota gargaaruuf murtoowwan beekame gochuu ijjoolee saanii, maneen barnootaa fi hawaasaa kkafayyadu.

Naannoo bal'aa maaliif qoruu?

Minnesota bu'aan argattu sirna barnootaa fi ogeessummaa barsiisoota isheeti. Barsiisonni Minnesota sadarkaa barumsaa cimaa kan umaanii fi ijjoolee keenya kolleejjii fi hojiif kan qopheessu dha.

Madaaliwwan naannoo bal'aa nutti akkamitti akka safartuu naannoo ajajni guyyaa fi imaammanni manneen barnootaa keenya keessatti sadarkaa barumsaa fi qophaa'e, barattoonni hunduu barnoota walqixxa akka argattan kan dhugoomsu akkasumaas dhiyyeessuu dha. Firriiwwan madaalii naannoo bal'aa meeshaa tokko ta'ee amma kan agarsiisu dha akkanuttiijjooleekeenyaaf barnoota cimaa dhiyyeessinukan humnahojii fi lammiiwwan beekumsa qaban akka ta'an kan dhugoomsu.

Hirmaannaa gochuun maaliif barbaachiise?

Madaalii nnaannoo bal'aa karaa ittiin milkaa'iina barattootaa ittisa faru tokko dha, garuu hirmaannaan barattoota keessanii baay'ee kan barbaachiisu barnoota ciminaa nhubachuuf akkuma manni barnootaa barattoota keessanii qophaa'e sadarkaawwan barumsaaf.

- Minnesota kessatii bartonoo martuu kan biyyaa, barata qorannoo biyalessa kessatii Barattoonni kan hinhirmaanne “qabxii gahaa hintaane” fudhaatu kuun kanta'uu itti gaffatuma anna fi akkasummas Caraa gariggarissa fi bekumissaa arigachu fi garigara.
- Barattoonni qabxii-kolleejjii qopheessu galmeessan mana barumsaa MCA sadarkaa lammaffaa irratti kan hinbarbaachiifne sirriitti fudhachuun, barnoota kaffaltii hinqabne kolleejjii yookiin univaarsiitii mootummaa Minnesotatti gosa barnootaa walfakkaatu keessatti, human qarshii fi yeroo kanqasatu.
- Barsiisonnii fi kanneen imaammata hojeettan oddeeffannoo fayyadm uuma daaliiwwan irraa murtoowwan godhuu waa'ee qabeenyawwanii fi deegarsa dhiyyaate.
- Maatii fi ummanni waliigala oddeeffannoo madaalii fayyadamu maneen barnootaa madaaluu fi murtoowwan gochuu waa'ee eessaa mana akka bittan yookiin ijjoolee isaanii galmeessan.
- Firriin hojii mana barumsaa kan akka ummataatti gadi dhiifame fi fayyade akka maatiiwwanii fi hawaasawwan, haala hintaaneen kan miidhame yoo barattoonni madaaliiwwan keessatti hin hirmaanne.

Sadarkaawwan Barumsaa fi Madaaliiwwanii

Sadarkaawwan Barumsaa maali dhaa?

[Sadarkaawwan Barumsaa Minnesota K-12 tilmaamanaan](#) oobal'aa milkaa'iina qabxii barattootaaf. Isaan dandeettiinwwanii fi beekumsa barattootaa hunda kanbarattoonni bal'iina qabiyyee sanadirqama adda baasuu fi sadarkaa kutaan kan qindaa'ani dha. Aanaawwan mana barnootaa nimurteessu akkamitti barattoonni sadarkaawwan sanabira gahaan karaa barnoota wanguddiisuu fi imaammata qophaa'e sadarkaawwan barumsaaf.

Hariiroon madaaliiwwan barumsa naannoo bal'aa fi sadarkaawwan barumsaa gidduu jiru maali dha?

Madaaliiwwan naannoo bal'aa herreega, dubbiisuu, fi saayiinsii keessatti kan fayyade yoosafartuu barattootaa, fi manni barnootaa isaanii fi aanaa ,sadarkaawwan mana barumsaa kanbira gahanii dha. Madaaliiwwan naannoo bal'aa safartuu bal'aa tokko akkamitti barattoonni hojeechaa jiran qabiyyee irrattiisa gosaaajajisaanii guyyaat a'e. Inni akkasumas afartuu maneen barnootaa fi aanaawwan maammata isaanii qopheessuu keessatti hojeechuu fi sadarkaawwan barsiisuu gaariitti akka hojeettan.

Madaalii Waliigala Minnesota (MCA) Fi Dandeettiinwwan Barumsa Qormaata Minnesota (MTAS)

- Sadarkaawwan Barumsa Minnesota irratti hundaa'e; waggaan kenname kutaawwan 3-8 gidduunii fi mana barumsaa sadarkaa lammaffaa keessatti dubbisuu fi herreegawwan ; waggaan kenname kutaawwan 5-8 gidduunii fi mana barumsaa sadarkaa lammaffaa saayiinsiif.
- Irra caalaan barattootaa MCA fudhaatu.
- MTAS'n barattootaa hir'iina xiin sammuu qabaniiffi lannoo baay'ee barbaachiisa dha.

GAHIINSAA fi Filannoo GAHIINSAA Barattoota Ingilliffaaf

- Sadarkaawwan Misooma Afaan Ingilliffaa WIDA irratti hundaa'a.
- Wagaan kenname barattoota Ingilliffaaf kutaawwan K-12 keessatti dubbisuun, barreessuun, dhaggeeffachuu fi dubbachuun.
- Irracaalaan barattootaa GAHIINSAA fudhaatu ELLs'tiif.
- Filannoo GAHIINSAA ELL'tii ffilannoodha barattoota Ingilliffaaf hir'iina xiin sammuu qabaniif baay'ee barbaachiisa.

Cimiinni Madaaliwwan kunneen maalii?

Minnesota'n kanamannu cimiinaan safaruuf barattooni maal akka barachaa jiran, fedhiwwan qorumsa barbaachisoo dhagaaffiiwwan filannoo deebisuu caalaa.

- Gaaffiiwwan deebisuuf, barattooni tarii deebiiwwan keessatti barreessuu, gototuu, jechoota, fakkiwwan keessa buusuu, yookiin oddeeffannoo yookiin giraaffii baay'iisuu.
- Dubbiisuu fi herregni MCAs jijjiiramaadha, kana jechuun deebiiwwan barattooni dhiyyeessan gaaffiiwwan barattooni ittifufanii deebiisan kan murteessani dha.
- Saayiinsiin MCA haala walfakkaatuun kan ijaarramuu, kan barattooni yaaliiwwan akka dalagan barbaadu gaaffiiwwan deebisuuf.

Kunneen hundiisaanii barattootaaf carraa kan dhiyyeessan xinxalaan yaaduu hojii irra oolchuuf milkaa'iina kolleejjii keessatti barbaadame fi hojiiwwanii fi isaan waan beekan agarsiisuu fi hojeechuu danda'uu

Hir'iinni qorumsaa naannoo irra kanjiru dhaa?

Akkuma seeraa Minnesotaa kutaa 120B.301tti, keessatti tarreeffametti, barattoota kutaawwan 1-6 keessa jiraniif, hanga yeroo waliigalaa dhume naannootti fudhatame kan jijjiirameaanaa bal'aa yookiin madaaliwwan manneen barnootaa bal'aa dirqama kan sa'aatiiwwan 10 hin caale mana barnootaa wagaa tokko keessatti. Barattoota kutaawwan 7-12 keessatti, idaa'ama hanga yeroo darbe akka naannootti fudhaatame jijjiirame madaaliwwan manneen barnootaa bal'aa dirqama kansa'aatiiwwan 11 hin caale mana barnootaa wagaa tokko keessatti. Hir'nii kunii qormataa biyoolessaa hini dabalatuu.

Tattaaffiiiftooma jajjabeessuu keessatti, siidaanaanaa akkasuma kanbarbaadu yookiin waliigaltee mana barnootaa, wagga mana barnootaa guyyaa jalqaba duraa kaalandara weebsaayitii waliigalaa isaa irratti maxxansuuf qormaatawwan sadarkaa'ea anaa keessatti kan hoogganname, yookiin waliigaltee mana barnootaa yommuu mana barnootaa wagga sanaa. Kaalandarri kun dirqama kandhiyyeessu dhugumaa madaalii kamuu hoogganuu fi madaaliin akka filannoo naannoo ta'uu yookiin kan barbaadame karaa naannoo yookiin seera federaalaa.

Maal tuta'a yoo Ani hirmaannaa barataakoo hinqabaanne?

Maatiiwwan/waardiyyaawwan mirga qabu barataa isaanii akka hin hirmaachiifne naannoo keessatti-madaaliwwan sadarkaa'e kanbarbaadame. Siidaan Minnesota mumme kanbarbaadu oddeeffannoo dhiyyeessuuf waa'ee madaaliwwan naannoo bal'aa maatiiwwan/waardiyyaawwan iifiuun kadabalaatee xumuruuf yoo isaan hirmaannaa barataa isaanii jibban. Uunki Kun kanhordoofu fuula ittianuu fi bal'iina kan hammaatu sababa isaa yaadachuuf hirmaannaa jibbuuf. Aanaan barattoota kee tarii oddeeffannoo dabalataani barbaadu.

Manni barnootaa yookiin aanaa tarii balaa niqaba galmee kanneen keessatti kantareeffameen olitti barattootaaf akka hirmaachuu hin dandeenye madaaliwwan naannoo-barbaachiise sadarkaa'e keessatti. Achitti tarii akkasuma balaan ta'a madaaliwwan fi lame keessatti hirmaachuu dhiisuu fi sadarkaa naannootti hoogganname. Maaloo quunnamii mana barnootaa kee oddeeffannoo dabalataaf murtoowwan naannoo ilaalchiisee.

Barattooni yoomi kan madaaliwwan kan fudhattan?

Mani barnootaa kamuu kan kaa'u sagantaa qorumsa isaanii foddaa naannoo qorumsa keessatti. Mana barnootaa barattoota kee qunnamii oddeeffannoof guyyoota qorumsa murtaa'eef.

- Foddaan qorumsa MCA fi MTAS kan jalqabu Bitootessa fi kan dhumu Bitootessa keessa.
- GAHIINSAA FI Filannoo GAHIINSAA foddaan ELLs qorumsa kan jalqabu dhuma Ammajjii fi kan dhumu Bitootessa keessa.

Ani yoom firriiwwan barattoota koo fudhachuu danda'aa?

Bona kamuu, kaardiiwwan barataa dhuunfaa aanaawwan mana barnootaa tti kan ergamee fi maatiiwwaniif kan hiramee ta'a walga'iin osoo hin ga'iin. Kaardiiwwan kan fayyaduu danda'aan hojii ijoollee keessanii ilaaluu fi qajeelcha gargaaraa ajaja gara fulduraaf.

Sa'aatiiwwan hangamtu dhume qoruu irratti?

Madaaliwwan naannoobal'aa yeroo tokko kan fudhaatame waggaa kamuu; irra caalaan barattoota sarara irraan qoramu. Gidduu galaan, hangi yeroo madaaliwwan naannoobal'aa ajaja yeroo parsaaantii 1 gadii mana barnootaa waggaa keessatti. Madaaliwwan kan hin yeroomne fi barattooni hojii itti fufuu kan danda'u akkuma isaan fedhii godhatan.

Inni maaliif barattooni koo waan qorumsa fudhataan fakkaata?

Qormaatawwan mootummaa bal'aa barbaade kanneen galmee kana keessatti bahaaniif kan murtaa'e dha. Aanaawwan hedduun murtoowwan naannoo godhu qormaatawwan dabalataa mootummaan hin barbaanne to'achuuf. Odeeffannoo dabalataa faanaakee quunnamii. keessatti bahaaniif kan murtaa'e dha. Aanaawwan hedduun murtoowwan naannoo godhu qormaatawwan dabalataa mootummaan hin barbaanne to'achuuf. Odeeffannoo dabalataa faanaakee quunnamii.

Ani eessatti oddeeffannoo dabalataa argachuu danda'aa?

Barattoonni fi maatiiwwan kan barbaadu danda'aan irra caalaa [Naannoo bal'aa Fuulaq orumsaa](#) keenyaa irraa (barnoota.naannoo.mn.us >Barattoota fi Maatiiwwan>saganiita fi kakka'umsa Qorumsa Naannoo bal'aa).

Eerri Minnesota, kutaa12 OB.31, dame 4a, itti gaafatamaa kanbarbaadu uunka maxxansuu fi uumuu maatiiwwan/waardiyaawwaniif xumuruuf yoo isaan hirmaannaa barataa isaanii jibban madaaliiwwan naannoo-barbaadame sadarkaa'ee keessatti. Aanaan barataa kee tarii oddeeffannoo dabalataa nibarbaada. Aanaawwan mana barnootaa dirqama uunka kana nimaxxansu weebaa'iyitii aanaa irrattii fi kitaaboota harkaa barataa keessatti akka hammaatamu godhu.

Jibbiinsa Maatii/Waardiyyaa Hirmaannaa Barataa Madaaliiwwan Naannoobal'aa Keessatti

Madaaliiwwan Naannoo bal'aa fi luuf, maatii/waardiyyaa dirqama uunka kana guutuu fi isa gara mana barnootaa barattootaati deebisuu.

*Karoorsuu mana barnootaa aanaa sirriitti deegaruuuf, maaloo uunka kana galchi mana barnootaa barattootaati waggaan mana barnootaa osoo Ammajji 15 hinga'iin. Barattoota kanneen galmaa'an jalqabuuf oddaa qorumsa naannoo bal'aa booda, maaloo uunka yeroo galmee torbeewwan lama keessatti galchi. Jibbiinsi uunka haaraa kanbarbaachiisudha **wagga kamuu** maatiiwwan/waardiyyoonni madaaliiwwan naannoo bal'aa keessaa barataa fi luuni hawwu.*

Guyyaa _____ (Uunki kun kan hojjiirra oolu waggaa barnootaa 20 _____ hanga 20 _____ qofaadha.)

Maqaa Jalqabaa Barataa Seeraa _____ Jalqaba Gidduu Barataa Seeraa _____

Maqaa Dhumaa Barataa Seeraa _____ Guyyaa Dhaloota Barataa _____

Aanaa Barataa/Mana barnootaa _____ Kutaa _____

Jalqaba ta'i maaloo akka fudhaate agarsiisuu fi odeeffannoo waa'ee qormaata bal'aa akka gulaalte.

_____ Ani oddeeffannoo fudhadheera madaaliiwwan naannoobal'aa irraa fi keessaa fudhuuf barataa koo filuun. MDE kan dhiyyeessu *Qajeelcha Qorumsa Naannoo bal'aa maatii/Waardiyyaa* weebaa'iyitii MDE irratti (Barattoota fi Maatiiwwan > saganii fi kakka'umsa Qorumsa Naannoobal'aa).

Sababa Jibbiinsaa:

Maaloo agarsiisi madaalii(wwan) naannoobal'aa ati barataa filuu waggaa barnootaa kana keessaa:

_____ Dubbiisuu MCA/MTAS

_____ Saayiinsii MCA/MTAS

_____ Herreega MCA/MTAS

_____ GAHIINSA Filannoo ELLs'f yookiin GAHIINSA

Unka Madaallii naannoo argachuuudhaaf mana barnootaa yookin aanaa keessan quunnamaa.

Anni uunka kana mallatteessuun , barataan koo carra qabixii bareedaa arigatuu akka dhabeen kan issa yerro isaa/ ishee fi qarishii Univaarsiitii naannoo Minnesotatti qajeliffataa fi barumissa kaffaliti malee osso hinfudhane hafitaa. Baratan koo qabixiii dhuniffa hinfudhane itti gafatamaa mana barumissati fi ittigafatuma nannof fi "hinifayadaminee" lakayamaa. Mani barumiisaa fi annii oddefanno cimma akka dhabinneen wayye akkamiti barratan koo barumisaan foyaaa'ee lakoofinaa, itti daballe qormaataa nanno biyoolessati hirimaatuu, nannoo, fi biyoolessa tattafi qixomonaan garigarisa fi qabenyaa barnootaa kenuu diddun wan fiduu bekkaa.

Maatii/Maqa Waardiyyaa(maxxansi) _____

Maatii/Mallattoo Waardiyyaa _____

Kan guutamu karaa mana barnootaa yookiin miseensa aanaa qofaa ta'a.
yookiin Lakkoofsa MARSS _____

ID Barataa